

[Sigsgaard.] indrettet, at folk kan gå lige hen i banken og stifte et lån til 9 eller 9 1/2 pct.; provenuet kan de så indsætte i den samme bank efter lovens regler og tjene 1 eller 2 pct. på den lille juleleg. Det er nemt at se, hvem der er til grin i det spil; det er naturligvis staten.

Videre er det sådan, at når regeringen skønner, at det er nødvendigt at stimulere opsparingen, så er en af grundene simpelt hen den, at der efterhånden er opstået et helt svælg mellem indlåns- og udlånsrente i bankerne. Udlånsrenten er sat kraftigt op, mens indlånsrenten er holdt kunstigt nede af pengeinstitutterne, simpelt hen for at de kan sætte deres profit op. Den lave indlånsrente har selvfølgelig betydet, at sparene holder sig tilbage. Resultat: finansministeren jamrer: opsparingen er for lille — han glemmer bare at sige, at det bl. a. er bankernes profitjageri, der bærer skylden — vi må stimulere opsparingen. Og det gør man så med præmier, og i det omfang præmierne skulle være med til at øge opsparingen på trods af de lave indlånsrenter, er disse præmier simpelt hen et statstilskud, en gave til de banker, der i forvejen tjener fedt og godt. Staten spiller altså i denne sag bankernes spil.

Finansministeren (Poul Møller): For hvert samfund i udvikling er opsparing en nødvendighed. En opsparing er en nødvendighed for dynamikken i samfundet, for at investeringerne kan tilfredsstille investeringskravene, for at vi i det hele taget kan komme videre. Holder opsparingen ikke trit med den udvikling, man ønsker i samfundet, kommer enten udviklingen til at halté bagefter, eller også bliver investeringerne alt, alt for dyre, således at vi belaster de fremtidige generationer med alt for store renteudgifter. Det er derfor, regeringspartierne stadig væk anser det for at være nødvendigt, at man også ad lovgivningens vej prøver på at fremkalde en øget opsparing i vort samfund.

Jeg kan ikke anerkende, at den private opsparing, som hr. Aksel Larsen sagde, kun har en lille betydning for landets erhvervsliv og for samfundets opbygning. Det er en meget flot bemærkning med henblik på alt det, der spares op i livsforsikringssselskaber, i pensionsforsikringsanstal-

ter, i sparekasser og i banker. Bankbogsindestående er jo meget, meget betydelige milliardbeløb, der årligt finder vej fra den private opsparer ind i pengeinstitutter af den ene eller den anden karakter, og som dermed er med til at formidle den investering og det investeringstempo, vi ønsker i vort samfund.

Det er klart, at hvis man vil fremme opsparingen, kan man diskutere midlerne, og det er da givet, at det, som hr. Egon Jensen nævnte det, var tiltrækkende, om man kunne lave en opsparingsfremmende foranstaltning, der direkte gik på den nye opsparing. Det har været forsøgt flere gange, og det har været diskuteret adskillige gange her i det høje ting. Men der er ikke fundet et middel til at sikre, at en sådan nyopsparing kan være præmieringsberettiget, fordi vi ikke finder noget middel til at kontrollere, om der er tale om en nyopsparing.

Vi har, så vidt jeg husker, prøvet det to gange i dansk lovgivning og begge gange uden held. Første gang var det således, at man fik en sparepræmie, hvis man havde foretaget en nyopsparing og der skulle foretages en undersøgelse af privatforbruget og af formuebevægelserne for den pågældende. Hr. Egon Jensen kan sikkert erindre, at det viste sig at blive en fiasko. Ligningsmyndighederne kunne overhovedet ikke klare spørgsmålet, om formuebevægelserne var ægte for alle de mennesker, der ikke var underkastet formueskat, og hvis formuebevægelser derfor var mere eller mindre fiktive.

Anden gang forsøgte vi det i 1962 i forbindelse med omsætningsafgiftsforliget, og også dengang blev det jo en fiasko. Det var dengang man bare ved at kunne skrive en eller anden kontantbeholdning på sin selvangivelse pr. 31. december fik en opsparingspræmie, under forudsætning af at denne kontantbeholdning gjorde én samlede formue højere, end den havde været året forinden. Der skulle overhovedet ikke ske noget indskud. Efter kapitalbindingsordningerne fik man dog et objektivi kriterium, idet man altså simpelt hen skulle have en konto i en bank eller en sparekasse og disse penge skulle være bundet i et vist antal år.

Man har, også her i dag, været inde på spørgsmålet om en formålsbestemt opspa-